

Čís. 5512.

Pokud přísluší lékárníku proti okresní nemocenské pokladně nárok na náhradu za léky, jež vydal členům nemocenské pokladny na recepty pokladničních lékařů přes to, že všechny recepty byly opatřeny nápadným předtiskem, že léky vydá určitá jiná lékárna, a okresní nemocenská pokladna vyrozuměla lékárníka, by na její účet kromě případů nutných ve své lékárně členům pokladny léků nevydával.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1925, R I 960/25.)

Žalobě lékárníka proti okresní nemocenské pokladně o zaplacení léků, dodaných členům nemocenské pokladny, procesní soud první stolice vyhověl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci, řízení doplnil a věc znovu rozhodl. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Zažalované částky požaduje lékárník přímo od okresní nemocenské pokladny za léky, které vydal v roce 1924 členům této pokladny na recepty pokladničních lékařů přes to, že všechny dotyčné recepty byly opatřeny (mimo firmu okresní nemocenské pokladny v P.) nápadným předtiskem: »Lék vydá a vyúčtuje pouze lékárna »Život«, Praha II., Hybernská 7« a přes to, že okresní nemocenská pokladna vyrozuměla žalujícího lékárníka oběžníkem, aby na její účet léků kromě případů nutných ve své lékárně členům pokladny nevydával. Správně usuzuje odvolací soud, že právním důvodem žaloby jest tu nárok na náhradu nákladu po rozumu §u 1042 obč. zák. Kupní smlouvy zde není, protože žalobce není s okresní nemocenskou pokladnou v přímém právním poměru a poukaz podle §§ 1400 a 1403 obč. zák. v případech nikoli nutných zde rovněž není, protože žalobce nebyl žalovanou okresní nemocenskou pokladnou poukázán, by na její účet léky vydával, nýbrž naopak, byl od toho oběžníkem zrazován. Předdeslati nutno, že pořad práva k uplatnění nároku podle §u 1042 obč. zák. jest přípustným, protože tento náhradní nárok jest nárokem soukromoprávním i tehdy, když zákonný závazek, splněný za jiného, jest rázu veřejnoprávního (srov. čís. 2305 sb. n. s.). Žalobce hájí stanovisko, že jako lékárník jest podle §u 15 instrukce ze dne 3. listopadu 1808, čís. 16.135 povinen, vydati každému na lékařský recept lék, a že tedy musí mít také právo žádati zaplacení léku od nemocenské pokladny. Toto stanovisko, které osvojil si také první soud, nelze uznati za správné. Žalobce směsuje tu — jak již odvolací soud správně uvedl — povinnost k vydání léku s právem žádati zaplacení od jiné osoby, než odběratele léku, která mimo to ještě vydání léků na její účet zakázala. Tento zákaz tak málo se týká povinnosti k vydání léků, jako předtisk na receptech. Okresní nemocenská pokladna zakázala jen vydání léků na její účet, nezakázala však vydávání léků vůbec, takže může žalobce své povinnosti, vydati každému lék na recept, bez překážky dostáti, ale ovšem musí se o zaplacení léku

takto vydaného právě tak sám postarati, jako to musí učiniti u jiných odběratelů. Žalobce tvrdil v první stolici, že předtisk na receptech je pro něho nezávazným, protože je po zákonu nepřípustný. Ani v tomto směru nelze žalobci přisvědčiti. Podle §u 21 stanov okresní nemocenské pokladny — vydaných podle vzoru, zavedeného výnosem ministerstva sociální péče ze dne 13. října 1919, čís. 25.560 a schválených magistrátem hlavního města Prahy — jest okresní nemocenská pokladna povinna vydati členům potřebné léčebné prostředky buď lékárnami pokladnou určenými, nebo jinak. Z jiných lékáren mohou potřebné léčebné prostředky býti zakoupeny na účet pokladny jenom v případech nutných. Opatří-li si nemocný sám léčiva, nahradí pokladna náklad až do částky, kterou by jí bylo vynaložiti, kdyby pokladna léky sama opatřovala. Že tímto předpisem nestala se újma na povinnosti lékárníkově, vydati každému lék, bylo již vyloženo. Ale předpis ten odpovídá také zákonu, zvláště §u 39 čís. 3 zákona ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák., podle kterého mohou svazy okresních nemocenských pokladen zakládati a provozovati společné lékárny; dále §u 35 zákona o lékárnictví ze dne 18. prosince 1906, čís. 5 ř. zák. z roku 1907, podle kterého provozování vlastních ústavních lékáren může býti dovoleno také okresním nemocenským pokladnám. Může tedy tato pokladna dostáti své zákonné povinnosti, by poskytla svým členům potřebné léčebné prostředky (§ 6 čís. 1 zák. čís. 33/1888), také tím způsobem, že odkáže své členy na určitou lékárnou, ať již ústavní, nebo veřejnou. K tomu nutno dodati, že žalovaná tvrdí v odvolání, že lékárna »Život« jest právě takovým ústavem, který si zřídil svaz nemocenských pokladen. Ale, i kdyby tomu tak nebylo, bylo by to pro právní posouzení této rozepře lhostejno, protože jedině lékárna »Život« byla okresní nemocenskou pokladnou k vydávání léků členům pokladny určena. Odvolací soud zrušil odsuzující rozsudek prvního soudu k vůli doplnění řízení a doplnění skutkových zjištění ve dvou směrech: a) aby za pomoci §u 182 c. ř. s. bylo zjištěno, zda a v kterých receptech šlo o případy nutné, kde žalovaná sama podle §u 21 stanov dovolovala, by na její účet byly léky i v jiné lékárně zakoupeny; b) aby rovněž za pomoci §u 182 c. ř. s. bylo zjištěno, kolik by byla žalovaná nemocenská pokladna za dotyčné léky zaplatila v lékárně »Život«, protože jen tento peníz uspořila a jen tento peníz musí žalobci nahraditi. V obou směrech jest nařízené doplnění na místě. Pokud by šlo o případy nutné, nelze souhlasiti s míněním žalobcovým, že vydávání léků je vždy věcí naléhavou, což ostatně sám uznává, tvrdě, že naléhavost posouditi může jen lékař, nikoliv lékárník, a uvádí příklady, v kterých by šlo o případy nutné. A jen v těchto případech nutných dovolila žalovaná okresní nemocenská pokladna v §u 21 stanov i v oběžníku, že na její účet léky zakoupeny býti mohou, šlo by tedy o pravý poukaz podle §§ 1400, 1403 a 1014 obč. zák. Pokud by však šlo o případy nikoli nutné, tedy svolením žalované okresní nemocenské pokladny nekryté, má žalobce podle §u 1042 obč. zák. nárok jen na náhradu toho nákladu, jež by pokladna sama podle zákona byla musila učiniti. Podle zákona však byla by pokladna zadost učinila své povinnosti k opatření léků (§ 6 čís. 1 zák. čís. 33/1888) také tím, že určila lékárnou »Život«, aby na její účet členům léky vydávala. S tím úplně sou-

hlasí předpis Šu 21 poslední odstavec stanov toho obsahu, že opatřili si nemocný léčivo sám, nahradí pokladna náklad až do částky, kterou by musila vynaložiti, kdyby sama léky opatřovala. K vyšší náhradě podle zákona povinna není. Zjištění této výše není zbytečné — jak žalobce v rekursu míní, tvrdě, že prý žalovaná vzhledem k sazebníku, platnému pro nemocenské pokladny ničeho neuspořila — neboť není vyloučeno a není dosud vysvětleno, zdali žalovaná nepožívá ve svazové lékárně »Život« ještě dalších výhod. Právem odvolací soud vyslovil, že uvedené a pro rozhodnutí sporu podstatné skutečnosti měly býti za pomoci Šu 182 c. ř. s. na přetřes vzaty a zjištěny. Jak bylo již řečeno, jest právním důvodem žaloby nárok na náhradu podle Šu 1042 obč. zák. V rámci tohoto uplatněného nároku byl procesní soud povinen starati se při materiálním řízení sporu o vyčerpávající probrání věci a zejména o vyplnění mezer v tom směru, by nedostatečné údaje o okolnostech k odůvodnění nároku přednesené byly doplněny, průvodní prostředky pro tyto údaje byly naznačeny a vůbec byla dána všechna vysvětlení, jichž jest třeba, aby skutkový podklad práv a nároků stranami tvrzených byl podle pravdy na jisto postaven. To platí pro tento případ tím spíše, že žalobce v první stolici nebyl zastoupen advokátem (§ 432 c. ř. s.). Nestalo-li se tak, zůstalo řízení vadným (§ 496 čís. 3 c. ř. s.). Co se týče břemene průvodního, jest žalobce na omylu, tvrdě v rekursu, že prý bylo věci žalované pokladny, aby v první stolici tvrdila a u každého jednotlivého účtu prokázala, jakou částku by byla v lékárně »Život« uspořila. Naopak, bude věcí žalobcovou, by on přednesl skutečnosti a průvody pro odůvodnění svého žalobního nároku nutné. Na něm tedy také bude, by označil recepty, kde šlo o případy nutné, — správně nutkavé — na př. že již recept nutkavost označoval, nebo že nebylo možno včasné lék z lékárny »Život« opatřiti, nebo že šlo o vydání léku za noci, kdy prý lékárna »Život« byla zavřena, na což žalobce již narážel, nebo konečně že tu šlo o zvláštní případy, které by dle potřeby znaleckým posudkem mohly býti osvětleny. Pokud by dotyčné skutečnosti dokázány nebyly, šlo by to ovšem na vrub žalobcův, v jehož zájmu jest, aby skutečnosti nárok žalobní zakládající, byly soudem uznány za pravdivé. Tím ovšem není vyloučeno, aby i druhá strana nenabídla odvody co do tvrzení odpůrcových (§ 178 c. ř. s.).

Čís. 5513.

Dopravní řád železniční.

Dráha neručí za škodu úrazem (pádem) dobytčete, jež naložil odesílatel sám, nepouživ pevných provazů a opomenuv dobytče podestlati, aniž mu dav průvodce. Dělníci, přidání dráhou odesílateli k nakládání, jsou jeho zřízenci.

(Rozh. ze dne 3. prosince 1925, Rv I 1345/25.)

Žalobce naložil sám do vagonu dobytče a nedal mu průvodce. Za dopravy dobytče sklouzlo, poranilo se a muselo býti poraženo. Žaloba proti dráze o náhradu škody byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y z a-